

61990C0109

Forslag til afgørelse fra generaladvokat Jacobs fremsat den 7. februar 1991. - GIANT NV MOD COMMUNE D'OVERIJSE. - ANMODNING OM PRAEJUDICIEL AFGØRELSE: BESTENDIGE DEPUTATIE VAN DE PROVINCIERAAD VAN BRABANT - BELGIEN. - FORTOLKNING AF SJETTE MOMSDIREKTIVS ARTIKEL 33. - SAG C-109/90.

Samling af Afgørelser 1991 side I-01385

Generaladvokatens forslag til afgørelse

++++

Hr. afdelingsformand,

De herrer dommere,

1. I den foreliggende sag har Bestendige Deputatie van de Provincieraad van Brabant (1), Belgien, i medføjer af EOEf-Traktatens artikel 177 anmodet Domstolen om en praejudiciel afgørelse vedrørende fortolkningen af sjette direktivs artikel 33 (direktiv 77/388/EOEF om harmonisering af medlemsstaternes lovgivning om omsætningsafgifter - Det fælles merværdiafgiftssystem: ensartet beregningsgrundlag, EFT L 145, s. 1). Artikel 33 lyder saaledes:

"Med forbehold af andre fællesskabsbestemmelser er bestemmelserne i dette direktiv ikke til hinder for, at en medlemsstat opretholder eller indfører afgifter paa forsikringskontrakter og paa spil og væddemaal, punktafgifter, indregistreringsafgifter og i det hele taget alle former for skatter og afgifter, der ikke har karakter af omsætningsafgift."

Sagen vedrører betydningen af udtrykket "omsætningsafgift" i slutningen af denne bestemmelse.

2. Baggrunden for hovedsagen er en meddelelse om afgiftsansættelse for 1988, som Overijse Kommune havde tilstillet selskabet NV Giant. Den pågældende afgift opkræves ifølge et lokalt reglement af 2. marts 1983, der den 31. december 1983 var blevet godkendt af Bestendige Deputatie; ifølge reglementet skal enhver, som organiserer offentlige forestillinger eller forlystelser paa kommunens område, og som herfor opkræver entreafgift af publikum eller deltagere, svare en særlig afgift af bruttobeløbet af alle indtægterne. Afgiften skal svares af det fulde beløb af entre-, udlejnings- og garderobeindtægter, af overskuddet ved salg af programmer eller baltegn samt af mad- og drikkevarer saavel som af et hvilket som helst andet beløb, der opkræves i forbindelse hermed. Kommunens afgiftsansættelse vedrører et danseetablisement, der drives af Giant, og en afgift paa 25% af indtægterne.

3. Giant har indbragt denne afgiftsansættelse for Bestendige Deputatie van de Provincieraad van Brabant under påberaabelse af, at den omtvistede afgift i virkeligheden maa anses for

omsaetningsafgift, jf. sjette direktivs artikel 33, og at kommunen derfor ikke var kompetent til at opkraeve den. Bestendige Deputatie har forelagt Domstolen foelgende praejudicielle spoergsmaal:

"Er det i strid med forbuddet mod at opkraeve andre omsaetningsafgifter end moms, jf. artikel 33 i direktiv 77/388/EOEF, at enhver, som loebende eller lejlighedsvis organiserer offentlige forestillinger eller forlystelser paa kommunens omraade, og som herfor opkraever entre af publikum eller deltagere, ifoelge Overijse Kommunes reglement om skatter og afgifter af 2. marts 1983 skal svare en saerlig afgift af bruttobeløbene af alle indtaegter, idet der bl.a. af indtaegterne fra danseetablissementer og dertil knyttede restaurationer opkraeves en aarlig afgift paa 25% af de samlede entre-, udlejnings- og garderobeindtaegter, indtaegterne ved salg af programmer eller baltegn, indtaegterne ved salg af mad- og drikkevarer samt af tilskud eller godtgoerelser, som kan erstatte eller supplere disse indtaegter eller priser, saavel som af et hvilket som helst andet beløb?"

4. Det er klart, at Domstolen ikke kan besvare dette spoergsmaal, saaledes som det er formuleret, idet den nationale ret herved oensker afgjort, om en konkret bestemmelse i national ret er forenelig med sjette direktiv. Det ligger nemlig fast, at Domstolen ikke har kompetence til at traeffe en saadan afgoerelse inden for rammerne af et artikel 177-soegsmaal. Jeg fortolker derfor spoergsmaalet saaledes, at den nationale ret hermed i det vaesentlige oensker oplyst, om en bestemmelse af samme beskaffenhed som det omtvistede lokale reglement er forenelig med direktivets artikel 33.

5. Inden jeg tager stilling til realiteten, er det noedvendigt at behandle spoergsmaalet, om Bestendige Deputatie har kompetence til at anvende proceduren efter artikel 177. Et praejudicielt spoergsmaal ifoelge artikel 177 kan kun forelaegges af "en ret i en af medlemsstaterne", og spoergsmaalet er, om Bestendige Deputatie kan anses for en saadan ret.

6. I Belgien vaelger det enkelte provinsraad i sin midte en "bestendige deputatie", som handler under forsaeede af provinsens "gouverneur", der udnaevnes af kongen. Bestendige Deputatie's opgaver er hovedsagelig af administrativ art, men af historiske grunde har dette organ ogsaa kompetence til at afgoere tvister vedroerende lokale skatter og afgifter. Bestendige Deputatie udoever denne kompetence under offentlige retsmoeder paa akkusatorisk grundlag, og afgoerelserne skal begrundes.

7. Bestendige Deputatie's kompetence til at traeffe afgoerelser i sager vedroerende lokale skatter og afgifter har i dag hjemmel i en belgisk lov af 23. december 1986 (Moniteur belge af 12.2.1987, s. 1993). Saafremt sagen vedroerer et beløb paa mindst BFR 10 000, kan Bestendige Deputatie's afgoerelser indankes til en appelret. Saafremt det omtvistede beløb er mindre end BFR 10 000, er Bestendige Deputatie's afgoerelser endelige og kan ikke ankes, men de kan dog indbringes for Belgiens Cour de cassation.

8. Herefter mener jeg, at Bestendige Deputatie, naar henses til omstaendighederne i hovedsagen, klart maa anses for en ret i en af medlemsstaterne, jf. artikel 177. Der kan derfor ikke rejses tvivl om Bestendige Deputatie's kompetence til at anmode Domstolen om en praejudiciel afgoerelse.

9. Med hensyn til realiteten fremgaar det klart af Domstolens praksis, at faelleskabsretten paa dens nuvaerende udviklingstrin ikke saetter nogen graenser for medlemsstaternes mulighed for at indfoere andre afgifter end omsaetningsafgift, jf. dommene af 13. juli 1989 (forenede sager 93 og 94/88, Wisselink, Sml. s. 2671, praemis 13) og 3. marts 1988 (sag 252/86, Bergandi, Sml. s. 1343, praemis 10). Det forhold, at der opkraeves afgift af en allerede momspligtig transaktion, og at der derfor to gange skal svares afgift af samme transaktion, betyder heller ikke noedvendigvis, at afgiften kan anses for en omsaetningsafgift i den i sjette direktivs artikel 33 forudsatte betydning, jf. dom af 8. juli 1986 (sag 73/85, Kerrutt, Sml. s. 2219, praemis 22) og ovennaevnte dom af 13. juli 1989, Wisselink, praemis 14.

10. Ifoelge Wisselink-dommen har artikel 33 "til formaal at forhindre, at det faelles mervaeliafgiftssystems funktion bringes i fare derved, at en stat opkraever skatter eller afgifter, der belaster omsaetningen af varer og tjenesteydelser paa samme maade som mervaeliafgiften" (praemis 17). Det skal derfor afgøres, om den omhandlede lokale afgift opkraeves paa samme maade som mervaeliafgiften, og om den derfor bringer mervaeliafgiftssystemets funktion i fare.

11. Domstolen har i Wisselink-dommen beskrevet mervaeliafgiftssystemets vaesentlige kendetegn som følger:

"Det faelles mervaeliafgiftssystem ... [bygger] paa den grundsætning, at der til og med detailomsaetningsleddet svares en generel forbrugsafgift af varer og tjenesteydelser med en sats, der udgoer noejagtig samme andel af disse varers og tjenesteydelsers pris uden hensyn til, hvor mange gange de tidligere i produktions- og omsaetningsforløbet er omsat. Dog skal der for hver transaktion kun svares moms med fradrag af det momsbeløb, der direkte er blevet svaret af priserne paa de forskellige elementer, der indgaar i prisdannelsen. Fradragsmekanismen er ... udformet saaledes, at afgiftspligtige personer kan fradrage den moms, der er blevet paalagt varerne i det foregaaende omsaetningstrin, i den moms, de skal betale" (praemis 18).

12. Som Kommissionen har anfoert, afviger den omtvistede afgift paa flere punkter fra momsen. For det foerste er der ikke tale om en generel afgift, idet den kun opkraeves inden for et bestemt geografisk omraade og af helt bestemte goder og tjenesteydelser (jf. Wisselink-dommen, praemis 20). Da afgiften yderligere svares af bruttoindtaegterne og ikke af mervaelidilvaeksten i forbindelse med den enkelte transaktion, er det ikke muligt med sikkerhed at fastslaa, hvilken andel af afgiften af det enkelte salg eller den enkelte tjenesteydelse, der maa antages at vaere overvaeltet paa forbrugeren.

13. Efter min opfattelse bestaar der imidlertid en mere grundlaeggende forskel mellem den omtvistede afgift og momsen. Som det klart fremgaar af den ovenfor under punkt 11 citerede praemis i Wisselink-dommen, opkraeves momsen i hvert produktions- og omsaetningsled. De afgiftspligtige kan i den moms, de skal betale, fradrage den moms, der er blevet paalagt varerne i det foregaaende omsaetningsled. Den omtvistede afgift har imidlertid ikke disse kendetegn, som er afgørende for mervaeliafgiftssystemet.

14. Det kan herefter fastslaaes, at den omtvistede afgift ikke opkraeves paa samme maade som momsen, og at den ikke kan bringe det faelles mervaeliafgiftssystems funktion i fare. Efter min opfattelse kan afgiften derfor ikke anses for en omsaetningsafgift, jf. sjette direktivs artikel 33.

15. Herefter skal jeg sammenfattende foreslaa, at det af Bestendige Deputatie forelagte spoergsmaal besvares saaledes:

"En lokal afgift, der opkraeves én gang om aaret af danseetablissementer og dertil knyttede restaurationer paa grundlag af entre-, udlejnings- og garderobeindtaegter, af indtaegterne ved salg af programmer eller baltegn samt af mad- og drikkevarer saavel som af et hvilket som helst andet beløb, der kan erstatte eller supplere disse indtaegter, kan ikke anses for en omsaetningsafgift, jf.

artikel 33 i Raadets direktiv 77/388/EOEF af 17. maj 1977."

() Originalsprog: engelsk.*

(1) O.a.: De medlemmer af Brabants Provinsraad, der varetager de loebende administrative opgaver.